

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації
Глєбової Євгенії Євгеніївни

на тему «Медико-соціальне обґрунтування моделі організації
 медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами»
на здобуття ступеня доктора філософії

Спеціальність: 222 Медicina (спеціалізація 14.02.03 «Соціальна
медицина»)

Галузь знань: 22 – Охорона здоров'я

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Здобувачем Глєбовою Євгенією Євгеніївною повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури НМАПО імені П. Л. Шупика, що повністю відповідає Національній рамці кваліфікації та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

Аспірант Глєбова Євгенія Євгеніївна здобула глибинні знання зі спеціальності; оволоділа загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; набула універсальних навичок дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; набула мовних компетенцій, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи аспірантки Глєбової Євгенії Євгеніївни був затверджений рішенням вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика від 15.02.17р протоколом № 1.

Науковий керівник: д. мед. н. професор Горачук Вікторія Валентинівна, професор кафедри управління охороною здоров'я НМАПО імені П. Л. Шупика.

Термін виконання роботи: 2016-2020 роки.

Рішенням вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика назуву дисертації змінено з «Медико-соціальне обґрунтування удосконаленої моделі надання медичної допомоги жінкам з патологічними та віковими змінами обличчя» на «Медико-соціальне обґрунтування моделі організації медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами» (Протокол №8 від 01.10.2020 р).

Всі розділи індивідуального плану наукової роботи аспірантки Глєбової Євгенії Євгеніївни виконані у визначені терміни, що підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та заключної атестації.

Під час виконання поставлених завдань аспіранткою Глєбовою Євгенією Євгеніївною було застосовано такі методи дослідження: системного підходу та системного аналізу, бібліосемантичний, контент-аналізу, соціологічний (анкетного опитування), медико-статистичний, експертних оцінок, моделювання. Вміло застосовані сучасні інформативні методи збору даних через додаток «Google диск» за допомогою сервісу «Google Форми».

3. Актуальність дисертації.

Аспіранткою Глєбовою Євгенією Євгеніївною разом із науковим керівником за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу наукової літератури в обсязі 221 джерела, із них кирилицею – 130, латиною – 91, визначено актуальність теми, яка полягала в зростанні рівня накопичення хвороб шкіри в українській популяції, зниженні якості життя пацієнтів з патологічними й віковими змінами шкіри, що призводять до косметичних дефектів, оскільки останні негативно впливають на благополуччя людини у фізичному, психічному та соціальному аспектах, обмежуючи звичайні та професійні види життєдіяльності та порушуючи психоемоційний стан особи. Проблема значною мірою посилюється постарінням української нації, подовженням тривалості життя, чинниками ризиками розвитку патологічних змін шкіри та її передчасного старіння, що формує потреби населення в косметологічній допомозі, активним розвитком ринку косметологічних послуг, недосконалістю його законодавчого регулювання та організації косметологічної допомоги.

На підставі визначеної актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Аспірантка Глєбова Євгенія Євгеніївна була співвиконавцем НДР кафедри управління охороною здоров'я «Обґрунтування моделей управління підсистемами охорони здоров'я та зміцнення популяційного здоров'я

України відповідно до Європейських стратегій», № державної реєстрації 0115U002160, термін виконання 2015-2019 рр., та її власне дослідження стало фрагментом даної науково-дослідної роботи.

5. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Аспірантою Глєбовою Євгенією Євгеніївною вперше в Україні:

- обґрунтовано модель організації медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами, інноваційним елементом якої є міждисциплінарна команда професіоналів як основна функціонально-структурна одиниця заклад охорони здоров'я матричного типу, що забезпечує потреби пацієнта у косметологічній допомозі;
- обґрунтовано примірну типову програму комплексної медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами як основу реалізації принципу міждисциплінарного підходу до надання медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами;
- доповнено наукові дані про вплив вікових змін шкіри на якість життя пацієнтів, які стають причинами порушень психоемоційного здоров'я, ускладнюють поведінку у професійному й особистому житті;
- доповнено вітчизняні наукові дані про джерела доказової інформації про найкращу медичну практику за напрямом «Косметологія»;
- систематизовано наукові дані про ризики косметологічних утручань та чинники ризику патологічних і вікових змін шкіри, що призводять до косметичних дефектів.

Удосконалено підходи до:

- нормативно-правового регулювання організації косметологічної допомоги в Україні;
- розробки кваліфікаційних характеристик лікарів-дерматовенерологів в частині компетентностей за напрямом «Косметологічна допомога»;
- розробки навчальних планів і програм навчальних циклів спеціалізації, інтернатури, тематичного удосконалення за спеціальністю «Дерматовенерологія» шляхом доповнення розділом «Косметологічна допомога».

Набуло подальшого розвитку методичне забезпечення медико-соціальних досліджень шляхом обґрутуванням та розробки опитувальника для визначення індексу оцінки якості життя пацієнтів з віковими змінами шкіри на основі україномовної версії опитувальника з визначення індексу оцінки якості життя пацієнтів з дерматологічними захворюваннями Dermatology Life Quality Index (DLQI).

6. Нові науково обґрутовані теоретичні та/або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що

мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень.

Теоретичне значення одержаних результатів дослідження полягає в суттєвому доповненні теорії соціальної медицини в частині вчення про організацію медичної допомоги, зокрема, пацієнтам з косметичними дефектами внаслідок патологічних і вікових змін шкіри.

Практичне значення роботи полягає в тому, що її результати стали підставою для:

- розробки моделі організації медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами;
- розробки опитувальника для визначення індексу оцінки якості життя пацієнтів з віковими змінами шкіри;
- розробки примірної типової програми комплексної медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами.

Впровадження результатів дослідження здійснено:

- на галузевому рівні – шляхом підготовки та видання інформаційних листів: «Модель організації медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами» (Київ, 2020) (Горачук В. В., Глєбова Є. Є.); «Примірна типова програма комплексної медичної допомоги пацієнтам з патологічними та віковими змінами шкіри, що привели до косметичних дефектів» (Київ, 2020) (Горачук В. В., Глєбова Є. Є.); підготовки проекту наказу МОЗ України «Про уdosконалення косметологічної допомоги населенню з захворюваннями шкіри та її придатків, що призводять до косметичних дефектів, та/або з ознаками передчасного старіння», прийнятого до розгляду МОЗ України (лист №12/9-1395 від 29.05.2019р);
- на регіональному та місцевому рівні елементи моделі організації медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами впроваджено в діяльність закладів охорони здоров'я: Інституту дерматокосметології доктора Богомолець; Клініки «Літус», Клініки «Shagov aesthetic medicine», «Рефьюче клінік», ДНУ «НПЦ ПКМ ДУС», КНП «БЦПМСД», м. Буча, Київська область, що засвідчено 19 актами впровадження.

7. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Аспірантка Глєбова Євгенія Євгеніївна особисто провела дослідження. Власноруч проведено теоретичний огляд наукових літературних джерел за темою, нормативно-правових актів та статистично-довідниковых матеріалів у кількості 221 од., контент-аналіз матеріалів 86 web-сайтів ліцензіятів, що надають косметологічну допомогу, аналіз 28 од. календарних щорічних планів циклів інтернатури, спеціалізації, стажування та тематичного уdosконалення, навчальних планів і програм інтернатури, спеціалізації, стажування та тематичного уdosконалення закладів до- та післядипломної медичної освіти України, 36 од. матеріалів наукових форумів та 515 од.

науково-практичних публікацій за спеціальністю «Дерматовенерологія», зокрема, за напрямом «Косметологічна допомога». Аналіз інформації щодо діяльності закладів охорони здоров'я, обраних базами дослідження, проведено з використанням 27 од. локальних нормативних та звітних документів. У соціологічному дослідженні взяли участь 620 осіб – пацієнтів закладів охорони здоров'я, обраних базами дослідження. Використано дані 67 од. медичних карт амбулаторних хворих та 24 анкети експертів для оцінки ефективності моделі організації медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами.

Зібраний статистичний матеріал за результатами двох видів соціологічних опитувань, контент-аналізу та експертної оцінки оброблявся в обчислювальній лабораторії кафедри медичної інформатики НМАПО імені П. Л. Шупика. Використовувався спеціалізований пакет ліцензованих прикладних програм SPSS (версія IBM SPSS Statistics 22) та MS Excel.

Оцінка результатів відповідей на запитання анкет здійснювалась у відсотках від загального числа респондентів з обрахунком похибки репрезентативності відносної величини, шляхом порівняння результатів з визначенням похибки відносних величин та коефіцієнтів достовірності відмінностей в основній і контрольних групах, визначення середніх значень показників індексу якості життя (M) (в балах) зі стандартною похибкою середнього (m) загалом по вибірці, коефіцієнту кореляції Пірсона (r) з коефіцієнтом статистичної значимості (p) між двома змінними характеристиками вибірки – віком респондентів та визначенням індексом оцінки якості життя. Аналіз відповідей експертів здійснювався з визначенням середньої арифметичної бальних оцінок та середньоквадратичного відхилення (σ). Ступінь узгодженості думок експертів визначалася за коефіцієнтом варіації (Cv) для кожного об'єкта експертизи у відсотках.

8. Апробація результатів дисертації.

Матеріали дисертації оприлюднені та апробовані у виступах та тезах виступів у матеріалах наукових форумів:

- науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання розвитку системи громадського здоров'я в Україні» 24-25 травня 2017 р., м. Ужгород;
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми медичного права: професійний погляд» 29 листопада 2018 року, Україна, Київ;
- міжнародній науково-практичній конференції «Медицина в сучасних умовах інтеграційного розвитку країн Європи», Люблін, 8 травня 2019 року;
- інформаційний лист «Модель організації медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами» Київ, 2020;

- інформаційний лист «Примірна типова програма комплексної медичної допомоги пацієнтам з патологічними та віковими змінами шкіри, що призвели до косметичних дефектів» Київ, 2020.

9. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації.

Результати дисертації опубліковані в 11 наукових працях (у т. ч. 2 – одноосібні), з них: у 5 статтях у наукових фахових виданнях України, 1 – у виданні, що входять до наукометричної бази Scopus, 3 тезах в збірках матеріалів науково-практичних конференцій. Матеріали дисертації представлені у 2-х інформаційних листах.

Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить аспірантці. Аспірантка Глєбова Євгенія Євгеніївна брала участь у підготовці вступу, аналізі попередніх публікацій за темою дослідження, викладенні матеріалів власного дослідження, статистичній обробці та аналізі одержаних результатів та підготовці матеріалів публікацій до друку.

10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Автором самостійно виконано патентний пошук та проведено теоретичний аналіз наукової медичної інформації за темою дослідження; розроблено програму дослідження та обрано методи дослідження відповідно до мети та поставлених завдань, розроблено зразки анкет соціологічного опитування, експертної оцінки та адаптовано опитувальник для визначення індексу оцінки якості життя. Власноруч сформовано базу даних з первинних джерел, проведено їх упорядкування, статистичну обробку, аналіз та інтерпретацію отриманих результатів. Автором особисто проведено медико-соціальне обґрунтування моделі організації медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами, її розробка та впровадження в діяльність закладів охорони здоров'я. Автором власноруч написані всі розділи дисертації, підготовлені таблиці і рисунки, сформульовані висновки і рекомендації. Внесок автора у публікації, написані у співавторстві, є визначальним.

11. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на засіданні Комісії з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика.

Аспіранткою Глєбовою Євгенією Євгеніївною вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика з метою

проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (протокол №13 від 02.11.2020р.) За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи

12. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням науково стилю викладення.

Дисертація представлена на 256 сторінках друкарського тексту, з них обсяг основного тексту 162 сторінок; містить 19 таблиць, 6 малюнків, 26 додатків. Текст складається із вступу, шести розділів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел. Бібліографія включає 223 джерела, із них кирилицею – 132, латиною – 91, власних публікацій за темою дисертації – 11.

13. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добродетелі (академічного plagiatu, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

Під час виконання дисертації аспірантка дотримувалась принципів академічної добродетелі, що підтверджено висновком експертної проблемної комісії за спеціальністю 14.02.03 «Соціальна медицина» від 04.11.2020 р. (протокол № 5). За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного plagiatu, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації.

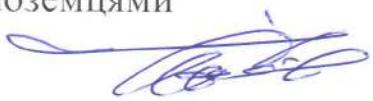
14. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей. Відповідність дисертації вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Дисертація Глєбової Євгенії Євгеніївни «Медико-соціальне обґрунтування моделі організації медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Соціальна медицина») повністю відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМ України від 06.03.2019 №167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40 та може бути представлена до офіційного захисту в

спеціалізовану вчену раду НМАПО імені П. Л. Шупика відповідного профілю.

Рецензенти:

Професор кафедри управління
охороною здоров'я НМАПО імені П. Л. Шупика,
декан факультету з іноземцями
д. мед. н. професор



Бугро В. І.

Доцент кафедри сімейної медицини та
амбулаторно-поліклінічної допомоги
НМАПО імені П. Л. Шупика
д. мед. н. доцент



Процюк О. В.



СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці в яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Горачук В. В., Глєбова Є. Є. Якість життя, пов'язана з хворобами шкіри, як медико-соціальна проблема. *Збірник наукових праць НМАПО імені П. Л. Шупика.* Випуск 27. 2017. С. 201-208. (*Дисертантові належить збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка статті до публікації*).
2. Глєбова Є. Є., Горачук В. В. Фактори ризику передчасного старіння шкіри (результати соціологічного дослідження). *Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика.* Випуск 32, 2018. С. 353-361. (*Дисертантові належить збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка статті до публікації*).
3. Глебова Є. Є. Горачук В. В. Патологічні та вікові зміни шкіри: медико-економічні, соціальні та психологічні аспекти проблеми. *Здоров'я суспільства.* 2018. № 5-6. С. 209-211. (*Дисертантові належить збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка статті до публікації*).
4. Eugene E. Glebova, Viktoriia V. Horachuk, Eugene A. Verba. Organization of dermatovenerologic medical care: domestic realities and world practice (review of literature). *Wiadomosci Lekarskie.* ТОМ LXXII, 2019. Nr11-2187-91. (*Дисертантові належить збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка статті до публікації*).
5. Глєбова Є. Є. Якість життя жінок з віковими змінами шкіри. *Здоров'я суспільства.* 2019. Т. 8. № 5-6. С. 227-230.
6. Глебова Є. Є. Удосконалена модель організації медичної допомоги пацієнтам з патологічними та віковими змінами шкіри. *Україна. Здоров'я нації.* 2020. № 2 (59). С. 28-34.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Горачук В. В., Глєбова Є. Є. Кадрові питання в організації надання лікувально-діагностичних і косметологічних послуг жінкам з

патологічними та віковими змінами шкіри обличчя. *Актуальні питання розвитку системи громадського здоров'я в Україні*: матеріали наук.-практ. конф. з міжнародною участю «», 24-25 травня 2017 р, Ужгород. Україна. Здоров'я нації: Київ: «СПД ФО «Коломіцин В. Ю.». С. 80-83. (Дисертантові належить збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка публікації до друку).

2. Глєбова Є. Є. Правові питання кадрового забезпечення медичної допомоги жінкам з патологічними та віковими змінами шкіри обличчя. *Актуальні проблеми медичного права: професійний погляд*: тези у матеріалах Всеукр. наук.-практ. конф., 29 листопада 2018 року. Київ-Одеса: Фенікс, 2019. С. 33-35.

3. Глєбова Є. Є. Горачук В. В. Напрями оптимізації косметологічної допомоги в Україні. *Медицина в сучасних умовах інтеграційного розвитку країн Європи* : збірник тез міжнародної наук.-практ. конф., 10-11 травня 2019 р., Люблін, Польща. С. 232-234. (Дисертантові належить збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка публікації до друку).

4. Горачук В. В., Глєбова Є. Є. Модель організації медичної допомоги пацієнтам з косметичними дефектами. *Інформаційний лист*. К.: Укрмедпатентінформ МОЗ України, Випуск з проблеми «Громадське здоров'я». 2020. № 146 – 2020. 4 с. (Дисертантові належить збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка до друку).

5. Горачук В. В., Глєбова Є. Є. Примірна типова програма комплексної медичної допомоги пацієнтам з патологічними та віковими змінами шкіри, що призвели до косметичних дефектів. *Інформаційний лист*. К.: Укрмедпатентінформ МОЗ України, Випуск з проблеми «Громадське здоров'я». 2020. № 147 – 2020. 4 с. (Дисертантові належить збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка до друку).